

Mutezile akımı çok mu etkili olmuş İslam aleminde? Üstad Hazretleri bu akımdan çok yerde bahsediyor? Günümüzde tesiri var mıdır?

Mutezile, itikadi ve fikri bir mezhep olup, ilk olarak tabiin döneminde ortaya çıkmıştır. Kelam ilminde [Ehl-i sünnet](#)in en büyük rakibi Mutezile mezhebidir ki; Mutezile mezhebinin daisi ve membaı Yunan felsefesidir. Yani Mutezile köken ve metodoloji olarak felsefi bir akımdır, denilebilir. Hatta günümüzün ifadesi ile rasyonalist bir ekoldür.

[Mutezile](#), akli vahyin önüne geçirerek, vahyi akla tabi yapan bir akımdır. Vahiy ile akıl tearuz ederse, vahiy akla göre tevil ve tabir edilir, görüşünü savunurlar. Bu temelden hareket ettikleri için, bütün imana ve İslam'a dair konuları felsefe eksenli akıl ile halletmeye çalışmışlar. İslam aleminde sosyal, siyasi ve itikadi bir çok müspet ya da menfi izler bırakmışlardır.

[Ehl-i sünnet](#) ekolü bu bidat fırkasının menfi tahribatlarını tamir etmek için kelam ilmini tedvin etmiştir. Öyle ki Ehl-i sünnetin en büyük imamlarından olan İmam Eşari bile kırk yıl Mutezile mezhebine mensup olarak yaşamıştır. Daha sonra hocası Vasil bin Ata ile girdiği münazara neticesinde bu mezhebin yanlış ve batıl olduğunu idrak edip [Ehl-i sünnet](#) tarafına geçerek Eşari ekolünü kurmuştur. Bu olay bile Mutezilenin İslam aleminde bir dönem ne kadar etkili ve tahripkar olduğunu gösterir.

Yine Emevi ve Abbasi halifelerinden bazıları bu mezhebe meylettği için, bir dönem bu mezhep siyasi otoriteyi de arkasına alıp Ehl-i Sünnet büyüklerine büyük mihnet ve zulümler de uygulamıştır. Ahmet İbn-i Hanbel bu mezhebin batıl fikirlerine direndiği için mihnet denen meşhur olaya maruz kalmıştır.

Bidat fırkaları içinde [Ehl-i sünnete](#) karşı en sistematik ve en ilmi rakip Mutezile mezhebidir. Bu sebeple kelam kitaplarında muhatap olarak bu mezhep nazara alınır. Gerçi şu anda bu mezhebi sistematik bir şekilde savunan bir cemaat ya da ekol yoktur. Lakin onların bazı yanlış ve batıl fikirleri halen farklı elbiseler ve üsluplar ile toplum içinde geziyorlar. Özellikle kader ve günah ile ilgili fikirler halen toplum içinde farkında olmadan dillendirilebiliyor.